

Plan półkolonii dla dzieci 5-8 lat

Wielka podróż przez kontynenty

Głównym celem spotkań jest budowanie i wzmacnianie kompetencji w obszarze relacji społecznych ze szczególnym nastawieniem na: autoprezentację, autoekspresję, świadomość własnej wartości w relacji z rówieśnikami, integrację, komunikację i empatię. Ponadto w trakcie półkolonii dzieci nabędą wiedzę o różnicowaniu kulturowym i przyrodniczym świata.

Dzień 1

Pierwszego dnia półkolonii, dzieci poznają się nawzajem, poznają zasady i reguły obowiązujące w grupie. Budują pierwsze relacje społeczne. W pierwszej części zajęć poprzez gry i zabawy integracyjne, poznają siebie i najbliższe otoczenie.

Bloki zajęciowe:

1. Poznajemy się

2. Tworzymy zasady

3. Relaksujemy się

- Dzieci znajdują chwilę relaksu i przerwy. Dzieci zamykają oczy i poproszone są o wyobrażenie sobie ulubionej rzeczy. Następnie, wciąż z zamkniętymi oczami, opowiadają o tym swoim nowym kolegom i koleżankom. Dzieli się swoimi doświadczeniami.

4. Zajęcia plastyczne połączone z wielką podróż przez kontynenty

- Dzieci udają się w podróż londyńskim czerwonym autobusem. Zdobywają wiedzę o kontynentach, a pierwszym przystankiem ich wielkiej podróży jest Europa. Na mapie wskazują Wielką Brytanię i zaczynają zabawę w skojarzenia związane z WB. Następnie razem oddają się wspólnemu malowaniu kartonowego autobusu na kolory tradycyjne dla piętrowych busów londyńskich.
- Żeby podróżować po świecie potrzebny jest paszport, dlatego też dzieci uczestniczą w mini quizie z nim związanym. Rozmowy dotyczą tego, czy dzieci wiedzą do czego służy paszport oraz jakie znajdują się w nim informacje. Dzieci tworzą swoje własne paszporty, własnoręcznie zapisują swoje imiona i rysują swoje podobizny. Mając już paszporty dzieci szykują się w kolejną „podróż” tym razem do Grecji – tam przeprowadzą wiele eksperymentów.

5. *Eksperymenty*

- Dzieci udają się w podróż do Grecji, wspólnie z opiekunami rozpoczynają wirtualny spacer po pozostałościach po starożytnych greckich budowlach. Greckie budowle często wykorzystywały system nazywany w architekturze kolumnami i nadprożami. Stonehenge w Anglii, jedna z najstarszych znanych budowli na świecie, również wykorzystuje system kolumn i nadproży do podtrzymywania ‘dachu’.
- Ćwiczenie, które zaraz wykonają dzieci z kubków, jako kolumn, pokaże, jak silne te kolumny są, przetrwały wiele tysięcy lat i do dnia dzisiejszego można je zobaczyć w wielu miejscach na świecie. A zatem Grecy byli bardzo zdolnymi i mądrymi inżynierami.

6. *Ruch to podstawa – tańce*

- Dzieci zaproszone są do tańca. W rytm znanych tańców europejskich, dzieci kołyszą się, bawią, tańczą, skaczą i biegają, jak podpowiada im muzyka.

Dzień 2

1. *Odkrywamy Amerykę*

- Dzieci “wsiadają” do czerwonego, magicznego autobusu i przenoszą się do Ameryki Północnej. Na mapie wskazują miejsce, do którego się udają. Krótko rozmawiają o całym kontynencie.
- Następnie dzieci oddają się zabawie, rozpoczynają udział w grze integracyjnej „Nie obudźcie smoka”. Dzieci znajdują się w wiosce gdzieś w Ameryce Północnej, podobno w tej wiosce grasuje smok, który ziejie ogniem. Trzeba wystraszyć i przegonić smoka. Jedynym sposobem na przepędzenie smoka i uratowanie wioski jest ustawienie się kolejności według wzrostu (wysokości, od najmniejszego do najwyższego). Ale w czasie ustawiania nie mogą ze sobą rozmawiać, mogą pokazywać, ale nie mogą się odzywać, bo obudzą smoka. Gdy dzieci zauważą (z pomocą opiekunów), że ustawiły się prawidłowo (być może wyłoni się lider, który będzie pomagał ustawiać się dzieciom), powinny jednocześnie zawołać „Buuuuuuu” i odstraszyć smoka.

2. *Robimy łuk*

- Dzieci dowiadują się, że co prawda smok się przestraszył, ale warto uszykować łuk, taki jakich używali tubylczy Amerykanie, nazywani przez odkrywcę Ameryki – Indianami. Dzieci wykorzystują drewniane wieszaki (wcześniej wyjęte zostały z nich metalowe zawieszki) i razem przyozdabiają łuki w zależności od swojej wyobraźni. Dzieci dowiadują się, kiedy Krzysztof Kolumb dotarł do wybrzeży Ameryki i jak wyglądało jego

pierwsze spotkanie z tamtejszą ludnością tubylczą, którą nazwał Indianami. Następnie wyjaśnia się podopiecznym, że przez wiele wieków ta nazwa przyległa do ludności tubylczej rdzennych Amerykanów i w mowie potocznej nadal używamy określenia Indianie. Czasy kolonialne i post-kolonialne nie były łatwe dla rdzennych Amerykanów (tworzono dla nich rezerwy, deprecjonowano ich kulturę, zabierano dzieci rodzicom i starano się poprzez przemoc uczynić z nich „ludzi cywilizowanych”). Dopiero od kilku dekad kultura rdzennych Amerykanów, ich tożsamość, odrębność są dostrzegane w społeczeństwach Ameryki Północnej. Z tego też względu ludność tubylcza sprzeciwia się nazywaniu ich Indianami, gdyż wywołuje to negatywne skojarzenia (jako „dzicy”). Dziś w Kanadzie używa się określenia „Pierwsze Narody” (First Nations), w USA Tubylczy Amerykanie (Native Americans) lub Pierwsi Amerykanie (First Americans). Żeby uniknąć nieprecyzyjności lub nawet pejoratywności, lepiej zamiast słowa Indianie używać Tubylczy Amerykanie. Dzieci znają słowo Indianie, ale na zajęciach warto pokazać różnicę.

3. *Wyścigi konne – zabawa ruchowa*

- Ludność tubylcza Ameryki – znana jako Indianie – poruszała się najczęściej przy użyciu koni, byli bardzo dobrymi jeźdźcami. Dzieci zaproszone zostają do zabawy ruchowej – wyścigi konne. Zabawa polega na naśladowaniu ruchów.

Dzieci naśladowują następujące ruchy:

- ➔ Konie podchodzą do startu, (uderzenie dłońmi o podłogę)
- ➔ Bomba w górę, (wyrzut ramion w górę)
- ➔ Poszły! (naśladowanie jazdy na koniu)
- ➔ Pierwsza przeszkoda... hop! (podskok w górę)
- ➔ Konie biegną przez krzaki...
- ➔ chlap, chlap, chlap. (kierują konia w prawo)
- ➔ Cieszą się, (szeroko się uśmiechają)
- ➔ smutni panowie (palcami wskazującymi opuszczają kącik ust w dół)
- ➔ Cieszą się, (szeroko się uśmiechają)
- ➔ smutne panienki (palcami wskazującymi podnoszą kącik ust)

4. *Odkrywamy największy wulkan na świecie*

- Przygoda dzieci w Ameryce Północnej dobiegła końca. Teraz czeka ich odkrywanie Ameryki Południowej. Przeprowadzony zostanie krótki quiz, w którym dzieci odpowiadają na pytania związane z położeniem Ameryki Południowej, następnie ruszają

do swojego czerwonego autobusu i robią małe okrążenie, w ten sposób przenoszą się do Ameryki Południowej.

- Dzieci dowiadują się, że wierzchołki najwyższych wulkanów pokrywa wieczny śnieg, tworzący spokojną, wręcz kojącą atmosferę. Nie można jednak zapomnieć, że wiele z tych kolosów to aktywne wulkany, a inne czekają w uśpieniu na moment przebudzenia. Pozorny spokój może więc zostać zmacony przez niszczycielski spektakl natury, mogący na wiele lat zmienić warunki życia na Ziemi. Mówiąc o najwyższych wulkanach świata, na myśli należy mieć stożki, których wysokość przekracza 6000 m n.p.m. Na naszej planecie znajduje się wiele olbrzymich wulkanów, jednak te najwyższe są zlokalizowane w Andach. Pod względem wysokości, absolutnym rekordzistom jest Ojos del Salado. Kolos położony na granicy Argentyny i Chile, w Andach Środkowych, mierzy aż 6893 m n.p.m., co czyni go drugim co do wysokości szczytem półkuli zachodniej i południowej i najwyższym szczytem Chile. Łatwo wyobrazić sobie, jakie skutki może stwarzać erupcja takiego olbrzyma. Na szczęście wulkan Ojos del Salado znajduje się w stanie uśpionym i na razie nic nie wskazuje, by miało się to zmienić w najbliższych latach. Dzieci wraz z opiekunami znajdują wspomniane wcześniej wulkany na mapie, a następnie oglądają zdjęcia Ojos des Salado

5. *Konstruujemy własny wulkan*

- Dzieci przynoszą na zajęcia po dwa szklane słoiczki, są one niezbędne do tego, żeby przeprowadzić mały eksperyment.
- Dzieci na podstawce z kartonu albo innego tworzywa budują wulkan. Słoik oklejają plasteliną. Następnie opiekun uzupełnia wulkan o odpowiednie składniki i pokazuje dzieciom „budzący się” wulkan, zaczyna wypływać z niego piana, imitując erupcję.

6. *Lasy deszczowe – jak oddychają rośliny*

- Dzieci przenoszą się do deszczowych lasów Amazonii. Opiekunowie wyjaśniają dzieciom, gdzie znajdują się lasy deszczowe, a następnie dzieci wspólnie z opiekunami znajdują te miejsca na mapie. Następuje krótka charakteryzacja wszystkich lasów deszczowych i wyjaśnienia pojęcia „płuca ziemi”, używanego jako synonim deszczowych lasów Amazonii. Opiekunowie wyjaśniają, że nie należy powielać określenia "płuca Ziemi", ponieważ lasy amazońskie, nie produkują aż tak dużo tlenu, ile jest potrzebne. Natomiast tlen potrzebny nam produkują rośliny znajdujące się w naszym otoczeniu.

- Dzieci wraz z opiekunami przeglądają zdjęcia lasów deszczowych i lasów w Polsce. Następnie rozmawiają o tym jak prezentują się różnice między lasami amazońskimi, a lasami w Polsce.

7. *Spacer w poszukiwaniu liści roślin*

- Dzieci wyruszają na wyprawę po liście, każde dziecko ostrożnie zrywa po jednym listku, a następnie dzieci słuchają opowieści o lasach, roślinach i o tym, że produkują one tlen, dają cień i są niezwykle ważne dla zwierząt, między innymi w koronach drzew ptaki budują gniazda.
- Po powrocie ze spaceru opiekunowie wraz z dziećmi przeprowadzają eksperyment. Do słoiczków nalewają wody, a następnie wkładają tam liście. Po godzinie ponownie zaglądną do swoich słoiczków i wówczas mogą zauważyć, że na listkach stworzyły się pęcherzyki powietrza. Opiekunowie wyjaśniają dzieciom, że dzieje się tak dlatego, że zielony liść wydziela tlen, którego nie możemy zobaczyć, ale dzięki temu, że jest on słabo rozpuszczalny w wodzie, możemy po godzinie zaobserwować małe pęcherzyki powietrza skupione po odwrotnej stronie liścia. Jest to właśnie tlen, którym oddychamy. Wdychane powietrze wraz z tlenem wędruje do płuc, gdzie przez malutkie pęcherzyki tlen przechodzi do krwi, a krew dostarcza tlen do wszystkich komórek naszego organizmu. Kiedy oddychamy, pobieramy z powietrza tlen. Wydychamy natomiast gaz zwany dwutlenkiem węgla. Rośliny zachowują się zupełnie na odwrót. W dzień wytwarzają tlen, a z powietrza zabierają dwutlenek węgla.

8. *Robimy marakasy*

- Dzieci wraz z opiekunami robię marakasy – samobrzmiący instrument muzyczny (idiofon), który jest popularny w krajach latynoamerykańskich. Wykorzystują do tego dwie plastikowe łyżeczki, jedno opakowanie po jajku niespodziance, ryż/soczewicę/grosz, taśmę klejącą i taśmę kolorową, ozdobną. Dzieci razem z opiekunami zabierają się do pracy, same nasypują do pudełka rezonansowego wsad. Zakręcają pudełeczka, a dla bezpieczeństwa owijają ich zamknięcie taśmą klejącą. Z pomocą opiekunów dzieci umieszczają wypełnione jajko w zagłębieniu łyżek i skleja je taśmą. Połączenie trzonek plastikowych łyżek tworzy naprawdę wygodną rączkę.
- Teraz mogą grać i tańczyć przy muzyce marakasów!

Dzień 3

1. *Różnorodność Afryki i Australii: podróż do Kenii*

- Dzieci udają się w podróż do Afryki i Australii. Wsiadają w czerwony autobus i tym razem ruszają na zwiedzanie kolejnego kontynentu – Afryki. Autobus zawozi dzieci do Kenii. A tam dzieci poznają grę Nyama-nyama-nyama. Nyama w suahili oznacza mięso. Dzieci siedzą w kółku i muszą wyskoczyć do góry, kiedy opiekunowie mówią „nyama”. Chodzi o trening skupienia.

2. *Różnorodność Afryki i Australii: podróż do Egiptu*

- Po wizycie w Kenii dzieci udają się w kolejną podróż. Opiekunowie pokazują dzieciom zdjęcia piramidy Cheopsa. I opowiadają o niej. Zadaniem dzieci jest odgadnięcie, do jakiego państwa trafiły.
- Następnie dzieci zaczynają robić papirus, a zatem rodzaj papieru, na którym pisali i rysowali Egipcjanie. Wiele z takich papirusów przetrwało do dnia dzisiejszego. Opiekunowie pokazują dzieciom jak wyglądały papirusy z zapiskami Egipcjan, między innymi Księżę Umarłych.
- Dzieci wraz z opiekunami wykorzystując papier pakowy i inne niezbędne przybory przygotowują własny papirus. Na początek z pomocą opiekunów dzieci przecinają papier pakowy na paski o jednakowej długości i szerokości. Paseczki moczą w rozpuszczonym w wodzie kleju. Namoczone paski dzieci układają pionowo jeden obok drugiego. Następnie podwijają co drugi pasek i w powstałym miejscu układają poziomo kolejny kawałek papieru. Dzieci powtarzają czynność aż do uzyskania całej przeplecionej kartki.
- Następnie wszyscy czekają aż kartka wyschnie. Papier zostaje odłożony, a dzieci ruszają do kolejnej zabawy!

3. *Poszukiwacze złota w Afryce – gra terenowa*

- Dzieci wsiadają w czerwony autobus i jadą do Republiki Południowej Afryki, państwa, w którym znajdują się największe złoża złota na afrykańskim kontynencie. Żeby dostać się z Egiptu do RPA dzieci przebywają aż 9 tysięcy kilometrów przez kontynent. Opiekunowie pokazują im na mapie oba państwa i podkreślają jak długa jest taka podróż, żeby przedostać się z jednego końca Afryki na drugi samochodem, potrzeba aż 7 dni, czyli tygodnia.
- Następnie dzieci zostają podzielone na dwie drużyny i ruszają na poszukiwania skarbu, korzystając ze wskazówek i rozwiązując różnego rodzaju łamigłówek. Każda kolejna rozwiązana zagadka przybliża je do znalezienia skarbu.

4. *Magiczna podróż po Australii*

- Tym razem dzieci udają się w kolejną podróż. Ruszają na zewnątrz i tam bawią się z wykorzystaniem bumerangów. Opiekunowie z telefonu puszczaają dzieciom piosenkę Ewy Farny, a następnie razem na podstawie obserwacji i zrozumienia piosenki, dzieci wyjaśniają powiedzenie „wracać jak bumerang”.
- Dzieci dostają bumerangi i ruszają do zabawy! Opiekunowie kontrolują zabawę, a także instruują dzieci co to tego, jak wygląda technika poprawnego rzucania bumerangiem. Wyjaśniają również dzieciom, że nie ma co martwić się tym, że bumerang nie wraca, czasami, gdy pogoda jest bezwietrzna, jest zdecydowanie trudniej.

5. *Zwierzęta Australii*

- Kolejnym punktem dnia jest krótka lekcja! Dzieci poznają zwierzęta Australii. Opiekunowie wyjaśniają im, że Australia jest zarówno państwem jak i kontynentem, na którym żyją unikatowe zwierzęta, takie które nie występują nigdzie indziej w warunkach naturalnych.
- Dzieci kolorują zwierzęta Australii, a następnie oglądają krótki film pełen ciekawostek.

Dzień 4 – wycieczka

1. W tym dniu dzieci udają się na wycieczkę do zoo.
2. W trakcie wycieczki dzieci uczestniczą w warsztatach, dokładnie oglądają wszystkie zwierzęta, oglądają proces ich karmienia, a także bawią się w zabawę: zgadnij skąd... Zgadnij skąd pochodzi danie zwierzę.

Dzień 5 - wizyta gościa i pożegnanie

1. Dzieci uczestniczą w spotkaniu z gościem. Jest to wykład eksperta, pełen ciekawostek, eksperymentów i zgadywanek.
2. Po wizycie gościa następuje krótkie podsumowanie i dzieci zabierają się za pakowanie:
  - Dzieci zabierają się do zabawy – „plecak”, która pozwala na podsumowanie podróży po kontynentach. Opiekunowie rozdają dzieciom kartki papieru, kredki, farbki. Zadaniem dzieci jest narysowanie na środku kartki plecak lub walizkę. Następnie dookoła mogą narysować lub napisać co zabrali ze sobą z podróży (wiedza – co zapamiętali; emocje – co czuli).
  - Na zakończenie, dzieci wraz ze swoimi rysunkami/plecakami wsiadają do autobusu i wracają do domu.
3. Luźne zabawy

- Ostatnie godziny wspólnej przygody dzieci spędzają na luźnych zabawach.